

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Fonnak, varrnak, horgolnak

Az ipar külső munkatársai

Sokak szerint a világ egyik vezető gazdasági nagyhatalmát, az általános recesszió ellenére is dinamikus fejlődő Japánt a bedolgozói rendszer teszi igazából naggyá és versenyképessé. Ez esetben a távolkeleti gazdaság különösen jó adaptációs és innovációs készségéről ne ejtsünk külön szót... A dologban van is némi igazság, hiszen a bedolgozó a saját háztartása energiáit fogyasztja el, akár a fűtést, akár a világítást, akár a villamosenergia-igényt veszik is figyelembe. A bedolgozói rendszer eredményes működésének azonban természetesen vannak korlátai is. Általában csak egyszerű, különösebb szak-képzettséget nem igénylő munkafolyamatok végezhetőek el ebben a formában. Az üzem vagy a gyár mondhatnók így is, külső munkatársatól nem várható el magas fokú szaktudás.

Hazánkban az 1950-es években jött létre a bedolgozói rendszer. S ebben jelentős szerepet játszottak a gazdaságossági szempontok. Nem kellett az üzemeket bővíteni, újabb öltözőket és fürdőket létesíteni; ugyanakkor azt is jó tudnunk, hogy abban az időben még nem létezett a gyermekgondozási segély intézménye, érthető tehát, sok kisgyermekes anya vállalta, hogy kótetlen munkaidőben dolgozzék, s járuljon hozzá a háztartás költségeihez. Természetesen már abban az időben is tévedtek bedolgozóként csökkent munkaképesséjük és olyan falusi asszonyok is, akik fő tevékenységként a ház körüli kiskertet gondozták és baromfit, sertést, vagy tehenet tartottak.

Érdekes jelenség, hogy az 1970-es évektől a bedolgozók száma csökkent. Csongrád megyében még mináig igen sokan dolgoznak otthon. Érthető, hiszen több háziipari szövetkezet működik itt. Már említettük a bevezetőben, hogy a bedolgozói rendszer a vállalat és a dolgozók számára egyaránt előnyös. Miért csökken mégis a kényerüket így keresők száma? A Központi Statisztikai Hivatal Csongrád megyei Igazgatóságának egyik tanulmánya szerint az okok a következők: a műszaki fejlesztés és a gépésztés csökkentette a kézzel végezhető munkák körét. A gazdálkodó egységek — valószínűleg az érdeklőség hiányában — nem törekedtek eléggé ennek a nagyon sok szervező munkát igénylő formának egyre szélesebb körű alkalmazására. Igaz az is — és ezt tények, adatok bizonyítják —, hogy a bedolgozók által előállított termékek iránti kereslet is csökkent az elmúlt időben. Eajo: mutakoztak a hatékonyság körül is. És ne felejtsük el egy másik fontos szempontot sem. A bedolgozóknak 1978 óta fizetett szabadság is jár, egy sor más juttatás mellett. Világos, hogy az alacsony teljesítményt nyújtóktól a vállalatok és szövetkezetek emiatt is igyekeztek megszabadulni.

Ismeretes, hogy az elmúlt évtizedben — egy helyes politikai felismerés következtében — ismét virágzásnak indultak a termelőszövetkezetek mellékszémei. Megerősödtek a háztáji gazdaságok. A hatás kikövetkeztethető: a bedolgozói munka iránti érdeklődés a falusi nők körében merséklődött.

Bedolgozókat Csongrád megyében szinte csak a szövetkezeti ipar foglalkoztat. A nagyobb vállalatoknak ugyanis erre az alkalmazott technológia miatt szinte alig van lehetőségük. A szövetkezeti ipar bedolgozóinak több mint negyötötét foglalkoztató nyolc megyei székhelyű háziipari szövetkezetnél is szinte kizárólag horgolnak, fonnak, varrnak az asszonyok. Igaz, hogy ezeknek a termékeknek jelentékeny hányada exportképes. Hogy csak egy példát mondjunk: a Tópei Háziipari Szövetkezet külpiacra értékesített termékeinek felét bedolgozók állítják elő.

A gondok és problémák ellenére szükséges a bedolgozói rendszer támogatása és esetleges fejlődésének elősegítése is. Jól bizonyítja ezt a Békéscsabai Kötőárnyagár példája is, ahol egy több megyére kiterjedő bedolgozói rendszer járul jelentősen hozzá ahhoz, hogy a céget a magyar textilipar egyik élénjáró vállalatának tekintik.

P. P.

Törekvés a szerszám-ellátás javítására

A hazai szerszámellátás javítására, a konvertibilis szerszámimporttal való észszerűbb gazdálkodásra, szocialista beszerzési lehetőségeink bővítésére Szerszámimport Koordináló Társaság alakult az Ipari Minisztérium kezdeményezésére. A társaságnak tagja valamennyi hazai szakosított szerszámgyártó vállalat, külkereskedők: a Ferunion és a Metalimpex, a belföldi forgalmazó: a Gép- és Szerszámértékesítő Vállalat, valamint a Gépipari Technológiai Intézet.

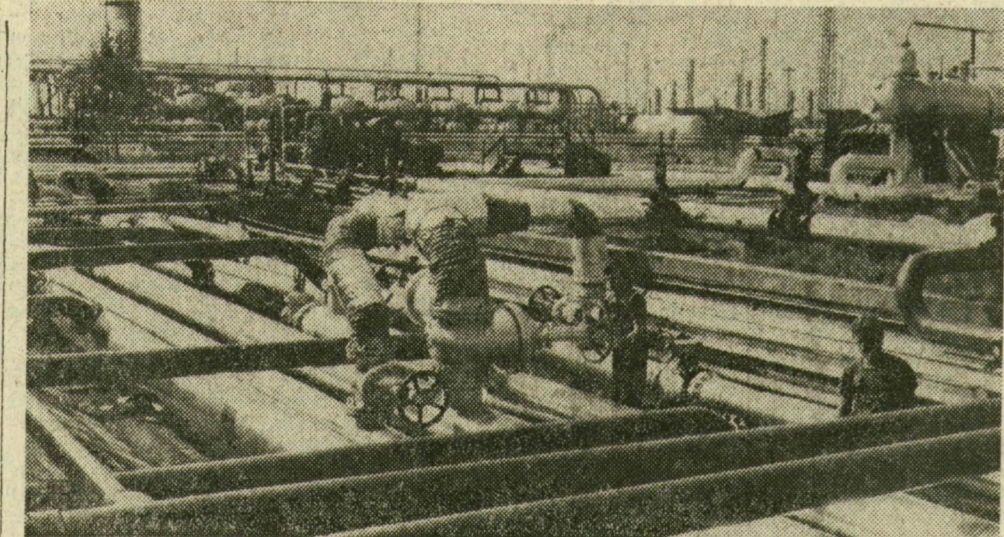
Különbféle szerszámnyagokból, forgácsoló- és forgácsmentesen alakító szerszámokból, kézi- és köszörü szerszámokból a hazai vállalatok évente általában több mint 50 millió dollár értékben vásárolnak tőkés országokból. Ezzel a hazai szükségletnek csaknem egyharmadát fedezik, egyes szerszámokból azonban még így is időnként hiány keletkezik. Az eddigieknél jobb ellátáshoz a társaság tagjai a bel- és külkereskedelmi munka javításával, a hazai gyártmányok választékának bővítésével kívánnak hozzájárulni.

Különbféle szerszámnyagokból, forgácsoló- és forgácsmentesen alakító szerszámokból, kézi- és köszörü szerszámokból a hazai vállalatok évente általában több mint 50 millió dollár értékben vásárolnak tőkés országokból. Ezzel a hazai szükségletnek csaknem egyharmadát fedezik, egyes szerszámokból azonban még így is időnként hiány keletkezik. Az eddigieknél jobb ellátáshoz a társaság tagjai a bel- és külkereskedelmi munka javításával, a hazai gyártmányok választékának bővítésével kívánnak hozzájárulni.

Szakszervezeti delegáció érkezett Szabadkáról

A Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsának meghívására a határ menti kapcsolatok keretében tegnap, csütörtökön megyénkbe érkezett Jugoszláviából a Vajdasági Szakszervezeti Szövetség Szabadka községi tanácsának küldöttsége. Madaj Gézának, a szakszervezeti szövetség községi tanácsa elnökének vezetésével. A delegáció tagjai: Covics Nikola a szakszervezeti szövetség községi tanácsának titkára és Vojnicics Rodics Ágnes, a szakszervezeti szövetség községi tanácsa elnökségének tagja.

A szabadkai szakszervezeti delegációt tegnap délelőtt dr. Agoston József, az SZMT vezető titkára fogadta és tájékoztatta a megye életéről a szakszervezetek sokrétű

Az új, csillogó csőrendszer több hónapos munka eredménye, de ez csak része az algyői olajmező új létesítményének. Teljesen újjáépítették ugyanis a főgyűjtő elavult központi szivattyúházát, s a nagy teljesítményű gépek már dolgoznak. A csővezeték-rendszeren már csak befejező munkálatokat végeznek, felvételünk erről a munkáról készült

Intézkedések az ásványvagyron gazdaságosabb felhasználására

Import helyett hazai

Korszerűsítették és kibővítették az építő- és építőanyag-ipari vállalatok hasznosítóját. A hosszú távú fejlesztésekhez, új bányák nyitására azonban nem elegendő az előfordulások ismerete, nélkülözhetetlen annak előrejelzése is, hogy készleteik várhatóan mennyi időre elegendőek. A felhívások közelebb is csak akkor kiadhatók, ha folyamatos kitermelés mellett is legalább 25-30 esztendőre elegendő nyersanyagot rejt magában a föld. Ezért elkészítették az ásványi nyersanyag-előfordulások prognózistérképét, aminek eredményeként ma már bányászataink csaknem 80 százaléka megfelelő készletekkel rendelkezik.

Az idén már 500 ezer tonna olyan betont használ fel az építőipar, amelyhez kavics helyett mészkövet és dolomit adagolnak — nem mintha a kavics fogytán volna, de ebben a két ásványban jobban bővelkedünk, s eddig alig hasznosítottuk ilyen célokra. Egyes mészkövekből nagyobb szilárdságú betont állíthatunk elő, mintha homokos kavicsot adagolnánk. Most olyan technológia kialakításán dolgoznak, hogy ezeknek az adalékanyagoknak a felhasználásával a hagyományosnál nagyobb szilárdságú betont készíthessünk.

A külföldi beszerzési lehetőségek változása is arra ösztönöz, hogy megfelelő technológia kidolgozásával hasznosítsák azt a néhány, még viszonylag rosszabb minőségű hazai nyersanyagot is, melyet eddig nem tartottak értékesnek. A kutatások során megállapították például, hogy a pécsváradai földpátos homok bizonyos eljárással alkalmazható üveg- és finomkerámia-ipari célokra. Ipari alkalmazását már megkezdték, amivel négyezer tonna eddig importált földpátot helyettesítettek hazával. Külföldi kaolint pótló nyersanyagkeveréket is előállítottak, amelyből egészségügyi kerámiák és műszaki porcelánok gyárthatók. Ugyancsak kaolint helyettesítettek az úgynevezett vörösré égg agyaggal, amelyből évente mintegy 5,5 millió négyzetméter padló- és falburkoló lapot gyártanak.

Kiemelten foglalkoznak új építőipari nyersanyagok további feltárásával, gyakorlati alkalmazásának meghatározásával, tovább keresik az eddig külföldről vásárolt ásványi anyagok hazai helyettesítésének lehetőségét, valamint a hulladékok és melléktermékek eddiginel nagyobb arányú hasznosításának módját.

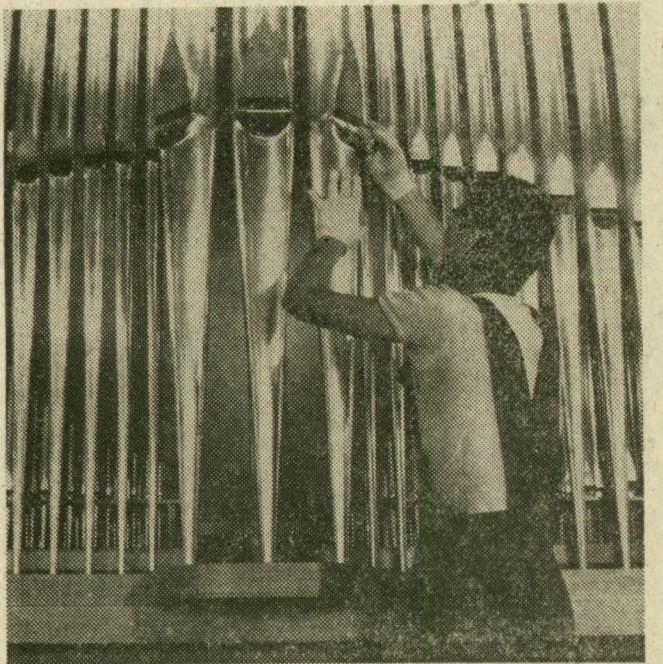
Küszöbön az őszi betakarítás

Augusztus második hetében a mezőgazdasági üzemek készülnek az őszi betakarítási szezonra, amely elvéve — néhány gazdaságban — már meg is kezdődött.

Az ország déli vidékein a rosszabb vízgazdálkodási talajokon aratják a napraforgót, pergetik a szemeket. A fontos növényolajipari alapanyag az idén, a többi szántóföldi növényhez hasonlóan, korábban érett be, ám még hozzávetőleg 8-10 nap szükséges ahhoz, hogy a napraforgótáblákban országsszerte indítható a gépeket. Szeptember elején kezdődik a

kukorica törése: a legkorábban érő fajták és a későbbi érésűek között az idén is jelentős — bár a tavalyinál kisebb — különbség mutatkozik, és így a gazdaságoknak lehetőségük lesz a betakarítási szezon szétzúzására. A cukorrépa felszedésével a termelők várnak, az újabb eszések ugyanis még javíthatnak a termésreményekben. Az első mérések szerint a növény cukortartalma magasabb a tavalyinál, ám a kedvezőtlen talajnedvesség miatt a répatet kisebb. A gyümölcsöskertekben javában tart az ősziarack szüretelése.

Orgona exportra

Háromezer sipes óriás orgona készül a Fővárosi Művész Kézműves Vállalat aquincumi üzemében. A 3 manuális, 37 regiszteres orgona az NSZK-beli Augsburg Szent Pongráctemplomába kerül a nyár végére